

- в) потребну опрему и наставна средства,
- г) потребан број наставника и
- д) одобрени наставни план и програм.

Члан 13.

Подручно петоразредно одјељење може почети са радом ако има:

- а) минимално 25 ученика;
- б) адекватан простор који се састоји од:
  - 1) најмање једне учионице,
  - 2) просторије за наставнике,
  - 3) просторије за ваннаставне раднике и
  - 4) санитарног чвора;
- в) потребну опрему и наставна средства;
- г) потребан број наставника и
- д) одобрени наставни план и програм.

Члан 14.

Подручно петоразредно одјељење треба да има сљедећу опрему и наставна средства:

- а) ТВ пријемник,
- б) CD плејер и
- в) графоскоп.

Члан 15.

Музичка школа може почети са радом ако има:

- а) минимално пет одјељења;
- б) адекватан простор који се састоји од:
  - 1) минимално пет учионица,
  - 2) просторије за наставнике,
  - 3) просторије за ваннаставне раднике и
  - 4) санитарни простор;
- в) потребну опрему и наставна средства;
- г) потребан број наставника и
- д) одобрени наставни план и програм.

Члан 16.

(1) У основним музичким школама потребне су учионице примјерене индивидуалној и групној настави, настави у разредном одјељењу и настави групног музицирања у зависности од дјелатности школе.

(2) За индивидуалну наставу потребно је минимално пет учионица површине од 15 м² до 20 м².

(3) За групну наставу (солфеџо и теорија музике) потребно је минимално двије учионице површине од 30 м² до 40 м².

(4) За камерну музику потребна је минимално једна учионица површине од 20 м² до 30 м².

(5) За корепетицију потребна је минимално једна учионица површине од 15 м² до 20 м².

(6) Једна учионица за оркестар и хор величине од 50 м² до 60 м².

(7) Једна учионица за концерте, јавне и интерне часове у складу са могућностима школе.

(8) Музичка школа мора да има:

- а) нототеку,
- б) просторије за наставнике,
- в) просторије за ваннаставне раднике,
- г) просторије за инструменте и опрему и
- д) санитарне просторије за наставнике и ученике.

Члан 17.

Подручно одјељење музичке школе може почети са радом ако има:

- а) минимално три одјељења;

б) адекватан простор који се састоји од:

- 1) најмање три учионице и
- 2) просторије за наставнике,
- 3) просторије за ваннаставне раднике и
- 4) санитарне просторије за наставнике и ученике;
- в) потребну опрему и наставна средства;
- г) потребан број наставника и
- д) одобрени наставни план и програм.

Члан 18.

Специјална основна школа може почети са радом ако има:

- а) минимално девет одјељења;
- б) адекватан простор који се састоји од:
  - 1) минимално девет учионица које су примјерене раду са овим ученицима,
  - 2) просторије за наставнике,
  - 3) просторије за ваннаставне раднике и
  - 4) санитарног чвора за наставнике и ученике;
- в) потребну опрему и наставна средства;
- г) потребан број наставника и
- д) одобрени наставни план и програм.

Члан 19.

Приватна школа може почети са радом и са мањим бројем одјељења од броја прописаног чл. 4., 15. и 18. овог правилника уколико су испуњени сви остали услови предвиђени Законом и овим правилником.

Члан 20.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о условима за почетак рада основне школе ("Службени гласник Републике Српске", број 19/05).

Члан 21.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 07.020/602-8215/09
23. марта 2011. године
Бања Лука

Министар,
Антон Касиповић, с.р.

563

На основу члана 15. Закона о гасу ("Службени гласник Републике Српске", број 86/07) и члана 69. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10 и 86/10), министар индустрије, енергетике и рударства доноси

ПРАВИЛНИК

О ПОЛАГАЊУ СТРУЧНОГ ИСПИТА ЗА ТЕХНИЧКО РУКОВОЂЕЊЕ ГАСОВОДНИМ СИСТЕМОМ, РУКОВАЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ ГАСНИХ УРЕЂАЈА, ПОСТРОЈЕЊА И ИНСТАЛАЦИЈА

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се услови, програм и начин полагања стручног испита за раднике који обављају послове техничког руковођења гасоводним системом, руковања и одржавања гасним уређајима, инсталацијама и постројењима у сектору природног гаса, течног нафтног гаса (у даљем тексту: ТНГ), биогаса и гаса из биомасе, као и друге техничке гасове (у даљем тексту: гас) уколико се ти гасови могу технички транспортовати кроз мрежу природног гаса.

Члан 2.

Стручни испит, у складу са одредбама овог правилника, полагају лица техничке струке (у даљем тексту: кандида-

ти) ради стицања услова, односно провјеравања стручне способности за самостално и безбједно обављање следећих послова:

- а) техничко руковођење транспортним и дистрибутивним системом у Републици Српској,
- б) техничко руковођење гасним уређајима, инсталацијама и постројењима у топланама, индустријским енерганама и сличним постројењима,
- в) руковање које обухвата управљање (опслуживање, манипулације), подешавање, надзор и контролу рада и стања уређаја, инсталација и постројења за транспорт и дистрибуцију гаса и
- г) одржавање, ремонт и периодични преглед вањских и унутрашњих гасних уређаја, инсталација и постројења.

Члан 3.

Под транспортним и дистрибутивним системом, уређајима, инсталацијама и постројењима у сектору гаса, у смислу овог правилника, подразумевају се:

- а) транспорт, складиштење и дистрибуција гаса,
- б) транспорт гаса високог притиска (магистрални гасоводи),
- в) дистрибуција гаса ниског и средњег притиска,
- г) мјерне и регулационе станице,
- д) индустријске гасне котловнице и
- ђ) кућне гасне инсталације.

Члан 4.

Стручни испит могу полагаати кандидати који имају завршен студиј првог циклуса техничке струке и кандидати који имају средњу стручну спрему техничке струке.

Члан 5.

Лица која су завршила вишу школу техничке струке (машинске, електротехничке, технолошке и слично), према прописима који су били на снази до ступања на снагу Закона о високом образовању ("Службени гласник Републике Српске", број 73/10), могу полагаати стручни испит према одредбама овог правилника којим је прописано полагање стручног испита за кандидате са завршеним студијем првог циклуса.

Члан 6.

(1) Захтјев за полагање стручног испита кандидати са завршеним студијем првог циклуса из члана 4. овог правилника подносе Министарству индустрије, енергетике и рударства (у даљем тексту: Министарство), а кандидати са средњом школском спремом Савезу енергетичара Републике Српске (у даљем тексту: Савез).

(2) Захтјев из става 1. овог члана садржи:

- а) име, очево име и презиме кандидата,
- б) датум и мјесто рођења кандидата,
- в) врста школске спреме и смјер који је кандидат завршио и
- г) назив послодавца у којем је кандидат запослен или био запослен, послове које обавља или је обављао и године радног искуства.

(3) Уз захтјев кандидат прилаже:

- а) овјерену фото-копију дипломе или свједочанства о завршеној стручној спреми,
- б) овјерену фото-копију личне карте,
- в) увјерење послодавца о врсти послова на којима је кандидат радио и радном искуству и
- г) доказ о уплати трошкова полагања испита.

Члан 7.

(1) Трошкове полагања стручног испита, као и трошкове полагања поправног испита за кандидате са завршеним студијем првог циклуса, сноси кандидат или послодавац код кога је кандидат запослен.

(2) Висину трошкова из става 1. овог члана одређује рјешењем министар индустрије, енергетике и рударства (у даљем тексту: министар).

(3) Трошкове припреме, обуке, полагања стручног испита, као и полагања поправног испита за кандидате са средњом стручном спремом, сноси кандидат или послодавац код кога је кандидат запослен.

(4) Висину трошкова за полагање испита одређује Савез, по претходно прибављеном одобрењу министра.

II - НАЧИН И ПРОГРАМ ПОЛАГАЊА СТРУЧНОГ ИСПИТА ЗА КАНДИДАТЕ СА ЗАВРШЕНИМ СТУДИЈЕМ ПРВОГ ЦИКЛУСА

1. Услови за полагање стручног испита

Члан 8.

Стручни испит за обављање послова техничког руковођења из члана 2. т. а) и б) овог правилника полагају дипломирани инжењери техничке струке (машинске, електротехничке, технолошке и слично), који имају завршен студиј првог циклуса и најмање навршене двије године радног искуства на пословима из сектора гаса.

Члан 9.

(1) Магистрима и докторима наука из научног поља (машинства, електротехнике, технологије и слично), који имају завршен студиј другог и трећег циклуса, смјер енергетике, признаје се стручни испит, према одредбама овог правилника, ако приложи доказе да су стекли најмање двије године радног искуства у сектору природног гаса.

(2) Лица из става 1. овог члана подносе Министарству захтјев за признавање стручног испита.

(3) Уз захтјев из става 2. овог члана прилаже се:

- а) овјерена фото-копија дипломе о завршеном студију другог и трећег циклуса,
  - б) доказ о радном искуству у сектору гаса и
  - в) доказ о уплати трошкова за признавање стручног испита.
- (4) О захтјеву из става 2. овог члана на приједлог Комисије министар доноси рјешење.

2. Начин и поступак полагања стручног испита

Члан 10.

(1) Стручни испит се полага пред Комисијом, која се састоји од предсједника и четири члана, а сваки члан Комисије има по једног замјеника.

(2) Комисију из става 1. овог члана именује рјешењем министар, за сваки испитни рок, са претходно утврђене листе испитивача.

(3) Секретара Комисије и његовог замјеника именује министар на период од двије године, из реда запослених у Министарству.

(4) Комисија доноси пословник о раду.

(5) Административно-техничке послове за Комисију обавља Министарство.

Члан 11.

Предсједник и чланови Комисије могу бити разријешени прије истека периода из члана 10. овог правилника на лични захтјев или у случају ако се утврди да не извршавају обавезе у складу са овим правилником и актом о именовану.

Члан 12.

(1) Листу испитивача из члана 10. став 2. овог правилника утврђује министар на приједлог ресорног помоћника.

(2) Листа испитивача утврђује се на период од двије године.

(3) Испитивач може бити државни службеник, истакнути научни или стручни радник из реда дипломираних инжењера техничке струке (машинске, електротехничке,

технолошке и слично) и дипломираних правника са радним искуством у трајању од најмање пет година и положеним стручним испитом.

(4) Заступљеност испитивача са листе у раду Комисије је равномјерна, уз поштивање система ротације и објективних околности.

Члан 13.

(1) Стручни испит се полаже у редовним роковима и то у фебруару, јуну и октобру.

(2) Ако се укаже потреба, за полагање стручног испита може се одредити и ванредни испитни рок.

(3) Стручни испит се полаже у просторијама Министарства.

(4) Министар може одредити и друго мјесто полагања појединих испита, ако постоје технички услови за то, а тиме се постиже економичност и ефикасност у раду Комисије.

Члан 14.

(1) Предсједнику и члановима Комисије припада накнада за рад у Комисији.

(2) Висину накнаде одређује министар рјешењем.

(3) Члан Комисије који живи и ради ван сједишта Министарства има право на накнаду трошкова превоза и ноћења, у складу са прописима који регулишу ова питања.

Члан 15.

Секретар Комисије дужан је да:

- а) утврди идентитет кандидата,
- б) изврши провјеру уплате накнаде за полагање стручног испита,
- в) упозна кандидата који је приступио полагању стручног испита о његовим правима и обавезама и
- д) административно-технички обради захтјев кандидата који се односи на полагање стручног испита.

Члан 16.

Стручни испит се полаже из два дијела:

- а) посебног и
- б) општег.

Члан 17.

(1) Посебни дио стручног испита обухвата:

- а) писмени дио испита - израду стручног рада;
- б) усмени дио испита:
  - 1) одбрану писменог рада,
  - 2) провјеру познавања закона, техничких прописа, норматива, стандарда и других прописа из области из које кандидат полаже стручни испит.

(2) Програм за полагање посебног дијела стручног испита из става 1. овог члана дат је у Прилогу број 1. овог правилника и чини његов саставни дио.

Члан 18.

(1) Општи дио стручног испита обухвата сљедеће предмете:

- а) основи уставног уређења,
- б) систем државне управе и локалне самоуправе,
- в) управни поступак,
- г) радни односи и
- д) канцеларијско пословање.

(2) Програм за полагање општег дијела стручног испита из става 1. овог члана дат је у Прилогу број 2. овог правилника и чини његов саставни дио.

Члан 19.

(1) На основу захтјева и приложених доказа из члана 6. ст. 2. и 3. овог правилника, на приједлог Комисије министар доноси рјешење којим се одобрава полагање стручног

испита, одређује тема писменог рада; ментор из реда испитивача и рок за израду и достављање писменог рада; висина трошкова полагања стручног испита; као и мјесто и вријеме његовог полагања.

(2) О распореду полагања стручног испита кандидат се обавјештава писменим путем најкасније 15 дана прије почетка испита.

Члан 20.

(1) Кандидат писмени рад израђује под надзором ментора.

(2) У току израде писменог рада кандидат може тражити допунска објашњења од ментора.

(3) Подлога за писмени рад састоји се од технолошке основе идејног пројекта или утврђеног постојећег стања и текста пројектног задатка.

(4) Комисија ће одредити врсту, број и размјеру графичких радова, као и врсту и приближни обим текстуалног дијела писменог рада.

(5) Писмени рад се предаје у најмање два увезана пријерка.

Члан 21.

Задатак за израду писменог рада треба да буде формулисан тако да омогући кандидату да покаже способност самосталног рада у којем сједињује теоретско знање, практично искуство, инжењерску вјештину, познавање закона, техничких прописа, норматива и стандарда са најновијим научним и техничким достигнућима из сектора гаса у областима из члана 3. овог правилника.

Члан 22.

(1) Писмени рад оцјењује ментор и оцјену предочава Комисији.

(2) Ако Комисија одобри писмени рад, кандидат може приступити усменој одбрани писменог рада.

Члан 23.

(1) У случају да Комисија не одобри писмени рад, кандидат мора поновити испит.

(2) На поновни испит кандидат може приступити са истим, исправљеним, допуњеним или новим писменим радом, о чему одлуку доноси Комисија.

(3) На нови испитни рок кандидат може приступити по протеку рока од три мјесеца.

Члан 24.

(1) Испит почиње одбраном писменог рада.

(2) У току одбране писменог рада кандидат излаже основну концепцију техничког рјешења, при чему сваки члан Комисије кандидату може поставити највише до два питања.

(3) У току усмене одбране писменог рада Комисија провјерава да ли кандидат посједује потребна знања из сектора гаса и да ли може самостално обављати одговарајуће послове.

(4) Кандидат који не одбрани писмени рад, не може приступити усменом дијелу испита и сматра се да испит није положио.

Члан 25.

(1) Усмени дио испита обухвата:

а) провјеру познавања закона, техничких прописа, норматива, стандарда и других прописа из области техничког руковођења и одржавања транспортних и дистрибутивних система, гасних уређаја, инсталација и постројења, и

б) општи дио стручног испита.

(2) Из сваке области чланови Комисије кандидату могу поставити највише до два питања.

(3) Усмени дио испита је јаван.

Члан 26.

(1) Општи дио испита кандидат полаже тако што одговара на питања која је одабрао у једној од најмање три затворене коверте.

(2) Питања за општи дио испита припрема секретар Комисије.

Члан 27.

(1) Коначан успјех кандидата на испиту оцјењује се према приказаном знању на писменом и усменом дијелу испита.

(2) Одлуку о успјеху кандидата на испиту доноси Комисија већином гласова.

(3) Успјех кандидата на испиту оцјењује се описном оцјеном "положио" или "није положио".

(4) По завршеном испиту предсједник Комисије усмено саопштава кандидату резултат испита.

Члан 28.

(1) Кандидат који није положио испит може поново приступити полагању испита у сљедећем испитном року.

(2) У случају из става 1. овог члана кандидат је дужан да обнови захтјев за полагање стручног испита.

(3) Уз захтјев из става 2. овог члана кандидат је дужан да достави и доказ о уплати трошкова поступка за поновно полагање стручног испита.

Члан 29.

(1) Кандидат који није показао довољан успјех из општег дијела или из двије области посебног дијела испита може полагати поправни испит у једном од наредна два испитна рока.

(2) Кандидат који је положио посебни дио испита, а није положио општи дио испита, не мора приликом полагања поправног испита да полаже и посебни дио испита.

(3) Ако кандидат не приступи полагању поправног испита или не покаже задовољавајући успјех, сматраће се да испит није положио.

(4) У случају из ст. 1. и 2. овог члана кандидат је дужан да обнови захтјев за полагање поправног испита.

(5) Уз захтјев из става 4. овог члана кандидат је дужан да достави и доказ о уплати трошкова поступка за полагање поправног испита.

Члан 30.

(1) Ако кандидат не приступи полагању испита или прије почетка полагања испита изјави да одустаје од испита, испит може полагати у наредном редовном испитном року.

(2) У случају из става 1. овог члана кандидат је дужан да обнови захтјев за полагање стручног испита.

Члан 31.

(1) Започето полагање стручног испита може се одложити ако је кандидат због болести или другог оправданог разлога био спријечен да настави полагање испита.

(2) О одлагању стручног испита одлучује Комисија.

(3) Одложени стручни испит може се наставити најкасније у наредном редовном испитном року.

(4) У наставку испита кандидат не полаже онај дио стручног испита који је положио до одлагања испита.

(5) Ако кандидат не приступи полагању одложеног испита у року одређеном у ставу 3. овог члана, сматраће се да испит није положио.

Члан 32.

(1) О полагању испита секретар Комисије води записник који садржи: личне податке о кандидату и податке о послодавцу код којег је кандидат запослен, састав Комисије, датум и мјесто полагања стручног испита, тему писме-

ног рада, постављена питања, оцјену успјеха кандидата, закључак о одлагању испита, успјех кандидата и друге податке од значаја за ток испита.

(2) Записник потписују предсједник, чланови и секретар Комисије.

Члан 33.

(1) На основу записника о полагању стручног испита, кандидату који је положио стручни испит Министарство издаје увјерење о положеном стручном испиту (у даљем тексту: Увјерење), у року од 15 дана од дана полагања испита.

(2) Увјерење из става 1. овог члана садржи:

а) назив Министарства,

б) пропис на основу којег се издаје увјерење,

в) име, презиме и мјесто рођења, занимање и школску спрему кандидата,

г) врсту послова за чије је обављање кандидат положио стручни испит,

д) број и датум издавања увјерења и

ђ) потпис министра и печат Министарства.

(3) Образац увјерења дат је у Прилогу број 3. овог правилника и чини његов саставни дио.

Члан 34.

(1) Евиденцију лица која су полагала стручни испит води Министарство, у електронском облику и у облику књиге која мора бити увезана и овјерена, а странице означене редним бројевима.

(2) У евиденцију се уписују име и презиме кандидата, година рођења, назив школе коју је завршио, постигнути успјех на испиту, број, датум и мјесто издавања увјерења о положеном стручном испиту.

Члан 35.

(1) Кандидат са завршеним студијем првог циклуса, који је положио стручни испит у оквиру других струка, може се ослободити полагања општег дијела испита, под условом да програм испита у основи одговара Програму из члана 18. овог правилника.

(2) Захтјев за признавање општег дијела стручног испита из става 1. овог члана подноси се истовремено са захтјевом за полагање стручног испита из члана 6. овог правилника.

(3) Уз захтјев из става 2. овог члана прилаже се:

а) овјерена фото-копија увјерења о положеном стручном испиту у оквиру друге струке,

б) копија програма по ком је кандидат полагао стручни испит у оквиру друге струке.

(4) О захтјеву из става 2. овог члана одлучује на приједлог Комисије министар рјешењем.

III - НАЧИН И ПРОГРАМ ПОЛАГАЊА СТРУЧНОГ ИСПИТА ЗА КАНДИДАТЕ СА ЗАВРШЕНОМ СРЕДЊОМ СТРУЧНОМ СПРЕМОМ

1. Услови за полагање стручног испита

Члан 36.

Стручни испит за обављање послова из члана 2. став 1. т. в) и г) овог правилника полажу кандидати:

а) за послове руковоаца (IV степен стручне спреме) одговарајуће техничке струке (машинске, електротехничке, технолошке и слично), односно образовање које одговара том степену стручне спреме, након двије године радног искуства на пословима руковоаца, и

б) за послове одржавања, ремонта и слично (III и IV степен стручне спреме) одговарајуће техничке струке (машинске, електротехничке и слично), након двије године радног искуства на пословима одржавања, ремонта и слично.

Члан 37.

Кандидат који је положио стручни испит прописан за нижи степен стручне спреме, а накнадно заврши виши степен образовања, полаже само посебни дио стручног испита предвиђен за тај степен стручне спреме.

Члан 38.

Кандидат који има виши степен стручног образовања од оног који је утврђен у члану 36. овог правилника сматра се да у погледу стручне спреме испуњава услове за полагање стручног испита.

Члан 39.

(1) Кандидат који има положен стручни испит за једно од звања из члана 36. овог правилника може поднијети захтјев за полагање испита и за друго звање из тог члана, ако испуњава услове у погледу практичног рада, односно ако положи разлику у предметима или дијелу материје појединих предмета у складу са Програмом из члана 43. став 2. овог правилника.

(2) О признавању дијела стручног испита одлучује Комисија.

Члан 40.

(1) Захтјев за полагање стручног испита за кандидате из члана 36. овог правилника достављају се Савезу, гдје се проверава његова потпуност и заводе се у регистар примијењених захтјева.

(2) У случају да се утврди да кандидат не испуњава прописане услове за полагање стручног испита, захтјев за полагање стручног испита одбија се, о чему одлуку доноси Комисија.

Члан 41.

Обавјештење којим се одобрава полагање стручног испита доставља се кандидату непосредно или преко послодавца.

Члан 42.

(1) Комисија утврђује рок за полагање стручног испита који не може бити дужи од три мјесеца од дана пријема захтјева.

(2) О датуму полагања стручног испита Комисија обавјештава кандидата најкасније 15 дана прије дана одређеног за полагање испита.

(3) На полагање испита могу се позвати само они кандидати који су по пријему обавјештења из члана 41. овог правилника извршили уплату трошкова полагања испита.

2. Припреме и обука за полагање стручног испита

Члан 43.

(1) Припрема, обука и полагање стручног испита врши се према Програму који утврђује Савез по претходно прибављеном одобрењу Министарства.

(2) Програм из става 1. овог члана објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Члан 44.

Припрему и обуку кандидата за полагање стручног испита врши Савез на цијелој територији Републике Српске, а он се врши путем курсева, семинара и других видова осposољавања, које организује Савез директно или преко својих удружења и подружница у Републици Српској.

Члан 45.

(1) Припрему и обуку кандидата Савез врши на основу претходно закљученог Уговора са послодавцем чији кандидати се припремају за полагање стручног испита.

(2) Припрема и обука није обавезна за оне кандидате који је обаве код послодавца и доставе доказ о обављеној припреми и обуци, под условом да су је обавили у складу са Програмом из члана 43. овог правилника.

(3) Поред кандидата из става 1. овог члана припрему и обуку за полагање стручног испита могу похађати и кандидати који самостално уплаћују трошкове за полагање стручног испита.

3. Начин и поступак полагања стручног испита

Члан 46.

(1) Стручни испит се полаже пред Комисијом коју именује министар са листе испитивача коју предлаже Савез из реда дипломираних инжењера техничке струке са дугогодишњим радним искуством.

(2) Комисија има три члана од којих је један председник, а сваки члан Комисије има по два замјеника.

(3) Комисија се именује на период од двије године.

(4) Комисија има секретара кога, на приједлог Савеза, именује председник Комисије.

(5) Комисија доноси пословник о раду.

Члан 47.

(1) Комисија ради у сједишту Савеза, али се по потреби и ако је то оправдано рад Комисије може организовати и на терену (у удружењу или подружници Савеза, односно код послодавца).

(2) Ако Комисија ради на терену на захтјев послодавца, трошкове боравка чланова Комисије сноси послодавац који то захтијева.

Члан 48.

(1) Прије почетка испита секретар Комисије утврђује присутност кандидата, њихов идентитет и упознаје их са правилима којих се морају придржавати у току испита.

(2) Испит се састоји из практичног и теоретског дијела.

Члан 49.

(1) Испит започиње полагањем практичног дијела испита који се полаже на одговарајућем гасном уређају, инсталацији или постројењу.

(2) Након положеног практичног дијела испита кандидат приступа полагању теоретског дијела испита.

(3) Теоретски дио испита мора се положити најдуже у року од шест мјесеци по положеном практичном дијелу испита.

(4) У случају да кандидат не положи теоретски дио испита у року из става 3. овог члана полаже цијели испит у складу са поступком прописаним овим правилником.

Члан 50.

(1) Теоретски дио испита полаже се писмено и усмено.

(2) Писмени дио испита се полаже из основног предмета за свако појединачно занимање и чини саставни дио оцјене из тог предмета.

(3) Усмени дио испита се полаже извлачењем питања за сваки предмет појединачно.

(4) Кандидат који положи све предмете успјешно је окончао испит.

(5) Ако кандидат не покаже задовољавајуће знање из једног или два предмета у оквиру цијелокупног стручног испита, упутиће се на полагање поправног испита.

(6) Кандидат који не покаже задовољавајуће знање из три или више предмета упућује се на понављање испита.

Члан 51.

(1) Кандидат који полаже поправни испит или поново полаже цијели испит не може полагати испит прије истека рока од два мјесеца од дана када је испит полагао претходни пут.

(2) Поправни испит из истих предмета може се полагати највише два пута.

(3) Кандидат који не положи поправни испит у року из става 2. овог члана, упућује се на поновно полагање цијелокупног испита.

(4) Кандидат који је положио практични дио испита, а није положио теоретски дио испита, не мора приликом поновног полагања да полаже практични дио испита, ако испуњава услове из члана 49. став 3. овог правилника.

Члан 52.

(1) На основу резултата практичног и теоретског дијела испита, Комисија одлучује да ли је кандидат положио испит.

(2) Успјех кандидата оцјењује се са описном оцјеном "положио" или "није положио".

(3) О резултату испита кандидат добија усмено саопштење по завршетку испита.

Члан 53.

(1) Ако кандидат не приступи полагању испита или прије почетка полагања изјави да одустаје од испита, сматра се да није ни полагао испит.

(2) Ако кандидат неоправдано одустане од започетог полагања испита, сматра се да испит није положио.

Члан 54.

(1) Започето полагање испита може се одложити, ако је кандидат због болести или другог оправданог разлога био спријечен да настави полагање испита.

(2) О одлагању испита одлучује Комисија.

(3) Одложени испит може се наставити најкасније у року од три мјесеца.

(4) У наставку испита кандидат не полаже онај дио испита који је положио до одлагања испита.

(5) Ако кандидат не приступи полагању одложеног испита у року одређеном у ставу 3. овог члана, сматра се да испит није положио.

Члан 55.

(1) О полагању испита секретар Комисије води записник који садржи: личне податке о кандидату и податке о послодавцу код којег је кандидат запослен, састав Комисије, датум и мјесто полагања стручног испита, тему писменог рада, постављена питања, оцјену успјеха кандидата, закључак о одлагању испита и друге податке од значаја за ток испита.

(2) Записник потписују предсједник, чланови и секретар Комисије.

Члан 56.

(1) На основу записника о положеном стручном испиту, кандидату се издаје Увјерење о положеном стручном испиту (у даљем тексту: Увјерење) у року од 15 дана од дана полагања испита.

(2) Увјерење из става 1. овог члана садржи:

- а) назив министарства,
- б) пропис на основу којег се издаје Увјерење,
- в) име, презиме и мјесто рођења кандидата, занимање и школску спрему кандидата,
- г) врсту послова за чије је обављање кандидат положио стручни испит,
- д) број и датум издавања Увјерења и
- ђ) потпис министра и печат Министарства.

(3) Образац Увјерења дат је у Прилогу број 3. овог правилника.

(4) По окончању испита Савез доставља Министарству извјештај о лицима која су положила испит, са примјерком Увјерења.

Члан 57.

(1) Административно-стручне и техничке послове везане за полагање стручног испита обавља Савез.

(2) Сва документација у вези са припремом, обуком и полагањем испита чува се у Савезу и представља документацију трајне вриједности.

IV - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 58.

Кандидат који је поднио захтјев за полагање испита до ступања на снагу овог правилника, испит полаже по одредбама правилника који је важио у вријеме подношења захтјева.

Члан 59.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 05.06/312-40/11
14. марта 2011. године
Бања Лука

Министар,
Др **Жељко Ковачевић**, с.р.

Прилог број 1.

ПРОГРАМ

ЗА ПОЛАГАЊЕ ПОСЕБНОГ ДИЈЕЛА СТРУЧНОГ ИСПИТА ЗА КАНДИДАТЕ СА ЗАВРШЕНИМ СТУДИЈЕМ ПРВОГ ЦИКЛУСА ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА

а) Градиво:

1. ОБЛАСТ ГАСА

- 1.1. Основни појмови из области природног гаса,
- 1.2. Надлежности Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске,
- 1.3. Дјелатности у сектору природног гаса,
- 1.4. Транспорт и управљање транспортним системом,
- 1.5. Складиштење природног гаса,
- 1.6. Дистрибуција и управљање дистрибутивним системом,
- 1.7. Снабдијевање природним гасом,
- 1.8. Приступ и прикључење на мрежу,
- 1.9. Отварање и слобода тржишта природног гаса,
- 1.10. Заштита објеката за обављање дјелатности у сектору природног гаса,
- 1.11. Услови за безбједан и несметан цјевоводни транспорт гасовитих и течних угљоводоника,
- 1.12. Течни нафтни гас,
- 1.13. Основни појмови,
- 1.14. Складиштење и претакање гаса,
- 1.15. Изградња и испитивање гасовода,
- 1.16. Постављање гасних апарата;

2. ОБЛАСТ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ

- 2.1. Основне одредбе,
- 2.2. Субјекти стандардизације у Републици Српској и БиХ,
- 2.3. Доношење и објављивање стандарда у Републици Српској и БиХ,
- 2.4. Употреба (коришћење) стандарда у Републици Српској и БиХ;

3. ОБЛАСТ ЗАШТИТЕ НА РАДУ

- 3.1. Основне одредбе,
- 3.2. Превентивне мјере,
- 3.3. Дужности и одговорности послодавца,
- 3.4. Права и дужности радника,
- 3.5. Организовање послова заштите и здравља на раду,
- 3.6. Представник радника за заштиту и здравље на раду,
- 3.7. Стручни испит и издавање лиценци,
- 3.8. Евиденција, сарадња и извјештавање;

4. ОБЛАСТ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА И ЕКСПЛОЗИЈЕ

- 4.1. Опште одредбе,
- 4.2. Организовање заштите од пожара,
- 4.3. Мјере заштите од пожара,
- 4.4. Услови појаве самозапалења, горења и експлозије са физичко-хемијским особинама гасова везаних за ове појаве,
- 4.5. Ускладиштење запалјивих гасова,

- 4.6. Електричне инсталације и уређаји на мјестима угроженим од експлозивних смјеша,
- 4.7. Зоне опасности,
- 4.8. Гашење пожара;
5. ОБЛАСТ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
- 5.1. Опште одредбе,
- 5.2. Дефиниције,
- 5.3. Начела заштите животне средине,
- 5.4. Заштита компоненти животне средине,
- 5.5. Информације и едукација у области заштите животне средине,
- 5.6. Учешће јавности и приступ информацијама који се односе на питања животне средине,
- 5.7. Надлежности,
- 5.8. Планирање заштите животне средине,
- 5.9. Процјена утицаја на животну средину,
- 5.10. Издавање еколошких дозвола и спречавање несрећа већих размјера,
- 5.11. Утврђивање услова за постројења и стандарда за квалитет животне средине,
- 5.12. Надзор,
- 5.13. Систем еко - означава и управља животном средином,
- 5.14. Финансирање заштите животне средине и економски инструменти,
- 5.15. Грађанска одговорност за штету нанесену животној средини,
- 5.16. Међуентитетска сарадња;
- б) Правни извори за посебни дио испита су:
1. посебни прописи:
- 1.1. Закон о гасу ("Службени гласник Републике Српске", број 86/07),
- 1.2. Закон о енергетици ("Службени гласник Републике Српске", број 49/09),
- 1.3. Закон о стандардизацији у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 13/02),
- 1.4. Закон о стандардизацији БиХ ("Службени гласник БиХ", број 19/01),
- 1.5. Закон о заштити на раду ("Службени гласник Републике Српске", број 1/08),
- 1.6. Закон о заштити од пожара - Пречишћени текст ("Службени гласник Републике Српске", број 6/09),
- 1.7. Закон о заштити животне средине ("Службени гласник Републике Српске", број 28/07);
2. течни нафтни гас:
- 2.1. Правилник о изградњи постројења за течни нафтни гас и о ускладиштавању и претакању течног нафтног гаса ("Службени лист СФРЈ", бр. 24/71 и 26/71);
3. природни гас:
- 3.1. Правилник о техничким условима и нормативима за безбједан транспорт течних и гасовитих угљоводоника магистралним гасоводима и нафтоводима и гасоводима за међународни транспорт ("Службени лист СФРЈ", број 26/85),
- 3.2. Правилник о техничким нормативима за пројектовање и полагање дистрибутивног гасовода од полиетиленских цијеви за радни притисак до 4 бар ("Службени лист СФРЈ", број 20/92),
- 3.3. Правилник о техничким нормативима за пројектовање, грађење, погон и одржавање гасних котларница ("Службени лист СФРЈ", бр. 10/90 и 52/90);
4. технички гасови:
- 4.1. Правилник о техничким нормативима за стабилне судове под притиском за течне атмосферске гасове ("Службени лист СФРЈ", број 9/86),
- 4.2. Правилник о техничким нормативима за постављање стабилних судова под притиском за течне атмосферске гасове ("Службени лист СФРЈ", број 39/88),
- 4.3. Правилник о техничким нормативима за постављање стабилних судова под притиском за течни угљен-диоксид ("Службени лист СФРЈ", број 39/90),

- 4.4. Правилник о техничким нормативима за преглед и испитивање стабилних судова под притиском за угљен-диоксид ("Службени лист СФРЈ", број 76/90),
- 4.5. Правилник о техничким нормативима за покретне затворене судове за компримоване, течне и под притиском растворене гасове ("Службени лист СФРЈ", број 25/80),
- 4.6. Правилник о техничким нормативима за цевне водове за гасовити кисеоник ("Службени лист СФРЈ", број 52/90),
- 4.7. Правилник о техничким нормативима за радове при чишћењу и одмашћивању опреме за кисеоник ("Службени лист СФРЈ", број 74/90),
- 4.8. Правилник о техничким нормативима за цевне водове за ацетилен ("Службени лист СФРЈ", број 6/92);
- в) обавезна литература:
1. Богнер М.: Пропан и бутан. Изд. ЕТА, Београд 2004,
2. Буљак В., Топличанец Б.: Грејање гасом. Пројектовање, извођење и одржавање. Институт Михајло Пупин, Београд 2007,
3. Петровић В.: Принципи пројектовања гасних инсталација. Посебно издање часописа КГХ, СМЕИТС, Београд, 1993,
4. Стрелец и сар: Плински приручник. Енергетика маркетинг Загреб 2001,
5. Ракетић С.: Гасови. Технички гасови. Гасовита горива, прописи и мере безбедности. Савез енергетичара Србије. Београд, 1987.

Прилог број 2.

ПРОГРАМ

ЗА ПОЛАГАЊЕ ОПШТЕГ ДИЈЕЛА СТРУЧНОГ
ИСПИТА ЗА КАНДИДАТЕ СА ЗАВРШЕНИМ
СТУДИЈЕМ ПРВОГ ЦИКЛУСА
ВИСОКОГ ОБРАЗОВАЊА

1. ОСНОВИ УСТАВНОГ УРЕЂЕЊА

а) градиво:

1. Појам и битна својства устава

- 1.1. Појам устава,
- 1.2. Поступак доношења и промјене устава;
2. Устав и уставно уређење Босне и Херцеговине
- 2.1. Основна обиљежја,
- 2.2. Систем власти у Босни и Херцеговини на нивоу заједничких институција;
3. Основна начела Устава и темељи уставног уређења Републике Српске
- 3.1. Држављанство и друга државна обиљежја Републике Српске,
- 3.2. Људска права и слободе према Уставу Републике Српске;
4. Организација Републике
- 4.1. Народна скупштина,
- 4.2. Предсједник Републике,
- 4.3. Влада и републичка управа,
- 4.4. Територијална организација и локална самоуправа,
- 4.5. Уставни суд Републике Српске;

б) правни извори:

1. Устав Републике Српске са Амандманима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 21/02, 26/02, 30/02, 31/02, 69/02, 31/03, 98/03, 115/05 и 117/05),
2. Уставни закон за спровођење Устава Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 21/92),
3. Устав Босне и Херцеговине, у издању Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине.

2. СИСТЕМ ДРЖАВНЕ УПРАВЕ И ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

а) градиво:

1. Појам управе

- 1.1. Државна управа,
- 1.2. Јавна управа;
  2. Извршна власт у Босни и Херцеговини
- 2.1. Предсједништво Босне и Херцеговине,
- 2.2. Савјет министара Босне и Херцеговине;
  3. Извршна власт у Републици Српској
- 3.1. Влада Републике Српске и њена овлашћења,
- 3.2. Републички органи управе и обилежја;
  4. Модел локалне самоуправе у Републици Српској
- 4.1. Послови локалне самоуправе и надзор над радом јединица локалне самоуправе,
- 4.2. Организација локалне самоуправе;
  - б) правни извори:
    1. Закон о Савјету министара БиХ ("Службени гласник Босне и Херцеговине", бр. 38/02, 81/07 и 94/07),
    2. Закон о државној служби у институцијама БиХ ("Службени гласник Босне и Херцеговине", бр. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05 и 32/07),
    3. Закон о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08),
    4. Закон о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08 и 11/09),
    5. Закон о локалној самоуправи Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 101/04, 42/05 и 118/05).
3. УПРАВНИ ПОСТУПАК
  - а) градиво:
    1. Појам, значај, врсте и основна начела управног поступка;
    2. Надлежност;
    3. Учесници у управном поступку;
    5. Општење органа и странака (поднесци, позивање, записник, разгледање списа и обавјештавања о току поступка);
    6. Достављање и врсте достављања;
    7. Рокови;
    8. Повраћај у пређашње стање;
    9. Трошкови поступка;
    10. Покретање поступка и скраћени поступак;
    11. Посебан испитни поступак,;
    12. Одлуке у управном поступку
      - 12.1. Рјешење (облик и саставни дијелови рјешења),
      - 12.2. Закључак;
    13. Редовна правна средства
      - 13.1. Жалба;
    14. Ванредна правна средства;
    15. Појам и врсте извршења;
      - б) правни извори:
        1. Закон о општем управном поступку Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 13/02 и 87/07).
  4. РАДНИ ОДНОСИ
    - а) градиво:
      1. Појам и битни елементи радног односа,
      2. Радна књижица,
      3. Стаж осигурања,
      4. Заштита и здравље на раду,
      5. Колективни уговор,
      6. Прописи о раду,
      7. Уговор о раду,
      8. Пробни рад,
      9. Привремени и повремени послови,
      10. Радно вријеме,
      11. Одмори и одсуства,
      12. Мировање радног односа,
      13. Заштита радника,
      14. Плате и накнаде,
      15. Одговорност за повреде обавеза из уговора о раду и материјална одговорност,

16. Забрана дискриминације и право на штрајк,
17. Престанак радног односа;
  - б) правни извори:
    1. Закон о раду - Пречишћени текст ("Службени гласник Републике Српске", број 55/07),
    2. Општи колективни уговор ("Службени гласник Републике Српске", бр. 27/06 и 31/06).
5. КАНЦЕЛАРИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ
  - а) градиво:
    1. Појам, садржај и значај канцеларијског пословања,
    2. Начела канцеларијског пословања,
    3. Системи канцеларијског пословања,
    4. Уредба о канцеларијском пословању,
    5. Архивирање и чување предмета,
    6. Печат и жиг,
    7. Овјеравање потписа рукописа и преписа;
      - б) правни извори:
        1. Уредба о канцеларијском пословању органа државне управе ("Службени гласник Републике Српске", бр. 1/04 и 13/07),
        2. Упутство о спровођењу канцеларијског пословања републичких органа управе ("Службени гласник Републике Српске", бр. 31/05, 5/06, 10/06, 10/07, 31/09, 43/09, 74/09 и 99/09),
        3. Закон о архивској дјелатности ("Службени гласник Републике Српске", број 119/08),
        4. Закон о овјеравању потписа, преписа и рукописа ("Службени гласник Републике Српске", број 11/95),
        5. Закон о печатима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 17/92, 63/01 и 49/07);
    - в) литература:
      1. Приручник за полагање стручног испита за рад у јавној управи за вишу и високу школску спрему; издавач Агенција за државну управу и "Службени гласник Републике Српске", Бања Лука, 2010. године.

Прилог број 3.

РЕПУБЛИКА СРПСКА МИНИСТАРСТВО ИНДУСТРИЈЕ, ЕНЕРГЕТИКЕ И РУДАРСТВА

На основу члана 33. (или 56. ако се увјерење издаје кандидату са средњом стручном спремом) Правилника о полагању стручног испита за техничко руковођење гасоводним системом, руковање и одржавање гасних уређаја, постројења и инсталација, Министарство индустрије, енергетике и рударства Републике Српске донијело је

УВЈЕРЕЊЕ О ПОЛОЖЕНОМ СТРУЧНОМ ИСПИТУ

Рођен-а _____ године
у _____
полагао-ла је стручни испит из струке _____
смјер _____ одсек _____
по програму који је прописан Правилником о полагању стручног испита за техничко руковођење гасоводним системом, руковање и одржавање гасних уређаја, постројења и инсталација, дана _____ године, пред Комисијом за полагање стручних испита и према оцјени Комисије кандидат је

ПОЛОЖИО СТРУЧНИ ИСПИТ

Број: _____
Бања Лука, _____ године

Министар